

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek**, **sredo** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Nasočnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Kje tiči krivda naših političnih neuspehov.

Nemški naval na slovensko narodno posest v državni upravi traja že dolgo, v zadnjih dveh letih se pa v zlasti na pravosodnem polju tako poostreje, da se strahoma vprašujemo, kam to vede? V čegavem interesu ravna ti ministri, ki mirno gledajo, da se kršijo veljavni zakoni ter z nogami teptajo pravice slovenskega naroda na Stajerskem in Koroškem? Komu služijo ti vladni možje, ki so poklicani in plačani za to, da čuvajo red in zakonitost v državi, katerih delovanje pa vzbuja v Slovencih samo čut pravne nesigurnosti, da, trpkost brezpravnosti? Kako je to, da si prizadeva vladni načelnik baron Beck s sladkimi besedami in tolažljivimi frazami vzbuditi v lahkovernih poslancih mnenje, kakor bi si bil popolnoma v svesti težke in odgovorne naloge, katero ima vlada v vsaki pravni državi: vzdržati proti vsem in vsakemu pravico in zakonitost in onemogočiti svojevoljnost, strankarstvo in narodni šovinizem, prizadevajoč si izkoristiti državno upravo v svoje posebne koristi na škodo skupne države. Načelnik vlade teši, tolaži, zaklinja in deklamuje — resortni ministri pa, kateri bi morali ta načela spraviti v dejanje, se izgovarjajo, kakor pravosodni minister, da so jim, z obzirom na neodvisnost sodnih uradnikov, roke vezane in da ne morejo za to, ako nam ti prizadevajo še take krivice. O onih krivicah pa, za katere je samo minister odgovoren, kakor so zloglasna imenovanja sodnikov 1907. in 1908. l. — o teh vnebovpijočih krivicah složno molčita ministerski predsednik in pravosodni minister, v teh stvareh sta oba samo izvrševalni organ nemškega ministra rojaka, kateri zastopa v ministerskem svetu voljo in zahteve najskrajnejših nemških nacionalcev in šovinstov. V dokaz navajam besede pokojnega ministra Peschke na shodu graškega Volksvereina, kjer je dejal, da med Čehi in Nemci ni in ne more biti sprave ter da se boj med tema dvema narodoma mora končati samo s popolnim porazom Čehov. O Slovencih ta mož niti govoril ni — njemu in vsem sedanjim nemškim politikom v Avstriji velja dogma, da se s Slovenci mora postopati kakor z brezpravnim ljudstvom, kateremu treba iztrgati jezik in politične pravice ter ga tudi gospodarsko ubiti. Ta načela se udeležujejo v državni upravi, naj pa govori ministerski predsednik kar hoče in naj poslanci S. L. S. in „Kmečke zveze“ še tako zvesto in pokorno služijo njegovi vladi.

Vpraša se, zakaj so Nemci tako močni, da lahko brez straha kršijo zakon in da proti načelom pravičnosti

vsakokrat izvedejo v dejanje svojo voljo, dočim pa mi Slovenci, Čehi in Rusini kljub temu, da je zakon in pravica na naši strani, vsakokrat in v vsem podležemo. Temu je kriva naša pomanjkljiva in v vsakem obziru nedostatna organizacija. — Življenje je boj; v boju pa zmagujejo samo dobro organizovane inteligentne mase. Dobra organizacija je tista, katera postavi vsakega na ono mesto, na katero po svojih sposobnostih in izurjenosti spada. Za male narode je vrhovno načelo to, da mora stati vsakdo na svojem mestu, da si mora biti vsakdo svojih dolžnosti, ki jih ima do sebe in do celote naroda popolnoma v svesti in da te znane mu dolžnosti po svojih najboljših močeh in s svojim najboljšim znanjem spolnuje. Če za koga, je za male narode Kantov kategorični imperativ oni vrhovni zakon, kateremu se moramo vsi brez izjeme in brezpogojno pokoriti, ako hočemo obstati v trdem boju za svoj obstanek. Nas je malo, zato mora biti vsakdo od nas na svojem mestu, po svoji umstveni in moralni vrednosti pa vsaj za dva ali tri narodne nasprotnike. Težka je ta naloga, no kdor v resnici ljubi svoj narod, jo bode prevzel ter smatral za svojo častno nalogo in jo tudi zvršil.

Uspeh političnih bojov je odvisen torej od nepolitične stanovske organizacije in strokovne izobrazbe. Kako je v tem obziru pri nas na Slovenskem? Žalostno, celi stanovi brez prave strokovne izobrazbe, stanovske zavednosti in brez vsake organizacije. Kako naj torej nastopajo v boju za svoje gnotne, politične in narodne koristi? In kar že imamo organizacij, kakošne so te, ako si je malo bliže ogledamo? Našli bomo pač malo strokovnjaštva, zato pa tem več pretencioznega diletantizma, ki nam, tudi če ima tu pa tam dobro voljo, vendar le več škodi nego koristi. Le vzemimo n. pr. naše aktivne politike t. j. poslance. Se li dobi en sam pameten Slovenec, kateri bi mogel po treznem premisleku reči, da so ti slovenski državni in deželni poslanci vsi na svojem mestu? Bi li mogel kdo to reči, ako pomisli, da so naši poslanci izvzemši na Kranjskem povsod v manjšini in da se kot manjšine morajo boriti z velikimi politično, socialno in narodnogospodarsko dobro izšolanimi drugorodnimi večinami. Ako bi hoteli Slovenci v tem neravnem boju obstati, morali bi pošiljati v parlament in v deželne zbornice poslance, kateri bi številnejše narodne nasprotnike umstveno in moralno nadkriljevali. In kaj smo storili mi? Slepno oponašajoč prazna gesla, ki so jih izdale velike nemške stranke, kakor n. pr. Kmet naj kmeta voli, obrtnik obrtnika itd., smo se vrgli v volilni boj. Tem tujim geslom in domačim strankarskim bojem se imamo zahvaliti za to, da smo posadili marsikoga med politike,

kjer ne mara in ne more nič storiti, ker nima za politiko ne nagnenja ne izobrazbe, dočim bi nam pa v drugi stroki, za katero ima veselje, lahko mnogo koristil. Taki ljudje nam vsled tako nespametne delitve dela dvakrat škodijo: v politiki s svojo nezmožnostjo, v strokah, za katere imajo talent in kjer bi bili na mestu, pa s svojo nedelavnostjo. Tu bo treba torej temeljite revizije naše dosedanje taktike.

Pa idimo dalje ter si oglejmo uradniško stanovsko organizacijo. Nemški državni uradniki so dobro organizirani, zato je bilo mogoče, da so se posamični sodniki uprli proti veljavnim zakonom in naredbam in da so provzročili ono jezikovno anarhijo, ki vlada sedaj pri nas na Slovenskem in na Češkem. Za posamičnim nemškim upornikom stoji cela uradniška organizacija, nemški narodni svet in vsi nemški poslanci — zato si resortni minister ne upa nastopiti proti njemu in zahtevati, naj izvršuje zakon, katerega izvrševati je prisegel. Močna in energična vlada bi napravila takim uporom kljub stanovskim organizacijam in šovinističkim poslancem kmalu konec. — Takih vlad pa, ki bi izvrševale zakonitost v prid Slovanom — v Avstriji še nismo imeli. Zato smo tudi v tem obziru vezani na samopomoč. Združimo svoje državno uradništvo v jedno mogočno slovensko organizacijo. Organiziranemu slovenskemu uradništvu, katero se bode borilo za zakonitost in pravico, ne bode mogel najbolj zagrizen nemški minister do živga. Za organiziranimi uradniki bodo stali tudi naši poslanci, vse politične korporacije in ves narod. Slovensko organizirano uradništvo stopi lahke v zvezo s češkim uradništvom, katero je kar se stanovske organizacije tiče, že mnogo pred našim. V Pragi so zborovali 3. t. m. zastopniki 32 uradniških društev, v katerih je združenih 21.600 čeških državnih, autonomnih in privatnih uradnikov ter so sklenili vstanoviti zvezo čeških uradniških društev. V ta namen se bode vršil v Pragi shod dne 14., 15. in 16. avgusta t. l. Čehi bodo to zvezo uradniških društev gotovo še letos izvedli ter zedinili v tej stanovski organizaciji z malimi, neznatnimi izjemami vse češko uradništvo cele Avstrije. Politične posledice te nepolitične organizacije se bodo kaj kmalu poznale in boj za jezikovno ravnopravnost, ki ga vede češki narod, bo imel kmalo pozitivnejše uspehe nego so današnje teoretične zmage čeških juristov nad nemškimi juristi in profesorji. Organizirani češki uradniki bodo imeli pogum izvrševati zakon in pravico ter bodo tako dejanski onemogočili ali vsaj omejili samovoljnost nemškega uradništva.

Učimo se v tem od Nemcev in Čehov. Organizirajmo se, to je naša dolžnost, ko bodemo organizirani sto-

pimo v zvezo s Čehi in Rusini in Hrvati — Poljaki potrkaajo sami na naša vrata, ko bomo v večini — tako napravimo temeljito in za vselej konec sedanji anarhiji. Pa samo tako, vse drugo ne bo pomagalo.

Politični pregled.

Domače dežele.

Proračunski odsek, kateri je letos igral večjo vlogo nego parlament sam, je zvršil svojo nalogo ter je končal svoja posvetovanja o državnem proračunu za 1908. l. Ministerski predsednik je stvar tako premišljeno naperil, da se je letos vršilo v proračunskem odseku glavno parlamentarno delo, kjer ni bilo mogoče, da bi bile mogle razne stranke, posebno pa nas zatiranih narodov Slovencev in Rusinov, priti prav k besedi, ker je število članov prorač. odseka omejeno in so tudi meje razprav v vsakem obziru pretesne, da bi se mogla v njih razviti prava politična debata. V parlamentu samem je pa vlada sama s pomočjo svoje verne večine z velikim uspehom obstruirala proti pravemu parlamentarnemu delu s tem, da je zahtevala, naj se o vseh važnejših predlogih razpravlja v obliki nujnih predlogov. Naše nade, da nam prinese splošna in jednaka volilna pravica parlamentarno vladno, se niso spopolnile. Največji nasprotniki dejanskega demokratiziranja naše državne uprave in uvedbe parlamentarizma — so nemški nacionalci in klerikalci, kateri so v svojem enostranskem nacionalnem šovinizmu edini — ter temu na ljubo tudi složno ovirajo vsak napredek v političnem in socialnem obziru.

V svoji zadnji seji je proračunski odsek razpravljal o troških za umetniške in arheološke svrhe. Poročevalec dr. Kramář predlaga, naj se siromašno odmerjena državna podpora za umetniške stipendije, umetniške naročbe itd. zviša od 350.000 K na 1 milijon kron. Kramář predlaga nadalje naj se posveti sestavi umetniškega sveta naučnega ministerstva več pozornosti nego do sedaj. V tem svetu so sedeli do sedaj po navadi samo Dunajčani, kateri so poznali edino le dunajske umetnike. Pri oddajanju podpor in naročil so se po tem svojem zelo omejenem poznavanju razmer ravnali, zato so tudi do sedaj dobivali vsa državna naročila samo dunajski, mnogokrat zelo srednje vrste umetniki, dočim gledajo izborni umetniki v Pragi, Krakovem in drugod skozi prste. Istotako naj se spopolni komisija za gojitev glasbene umetnosti v naučnem ministerstvu z zastopniki vseh avstrijskih narodnosti. Minister Karytovski je dejal, da je pripravljen zvišati subvencijo za umetnost na 800.000 K — ako mu parla-

ment dovoli vse one davke, katere bo pozneje zahteval. Naučni minister je izjavil, da se z referentom z vsem strinja in da je pripravljen izvesti njegove predloge, ako bodo sprejeti. Štajerski nemški posl. so zahtevali s posebno resolucijo zvišanje državne podpore za deželno umetniško šolo v Gradcu. Malik je zahteval, naj se osnuje v Ptujju poseben muzej in naj se daje ptujski godbeni šoli posebna podpora. Dr. Korošec zahteva, naj vlada izdatnejše podpira razvoj umetniškega življenja in umetniških strem- ljenj po Slovenskem sploh. Na to je bila sprejeta cela postavka s predlogi dr. Kramáfa o zvišanju subvencije na en milijon in spopolnitev umetniškega sveta in glasbene komisije. Na to se je začela razprava o luški in sanitetni službi, o pomorskem observatoriju v Trstu ter o subvencijah za paroplov- stvo. Grajal se je vlado, da daje družbi „Dalmatia“ 1.200.000 K pod- pore na leto, čeprav ta družba nikakor ne more spolnjevati prevzetih obvez- nosti. Posl. Ploj graja postopanje po- morske vlade v Trstu, katera se pri oddajanju stavbinskih del v luki ozira bolj na inozemska nego na domača podjetja. Posl. Ploj zahteva, naj se pri oddaji paroplovne službe z Južno Ame- riko jemljejo v obzir v prvi vrsti do- mača paroplovna društva. Minister Fiedler odgovarja na razna očitanja, priznava odkrito nedostatke ter obljublja, da si bode vlada prizadevala vstreči vsem na njo stavljenim zahtevam.

Kot zadnja točka je bilo na dnev- nem redu poglavje o ravnateljstvu za zgradbo vodnih cest. Nemški planinski poslanci so ostro grajali in obsojali zgradbo kanalov, češ, da nimajo ni- kakega pomena za državo, da bodo samo brez potrebe požrli ogromno svoto. Zahtevali so zgradbo planinskih železnic ter stavili posebno resolucijo, ki je pa bila odklonjena. S tem je bilo posvetovanje zaključeno; glavnim referentom za parlament je izvoljen poslanec Steinwender.

Kakor se čuje bode ves češki na- rodni klub glasoval za Kolowratov nujni predlog, torej za vlado, Slovenski klub seveda tudi.

V ogrskem parlamentu je izjavil predsednik Justh, da je dobil predlog, ki ga je podpisalo 150 poslancev, naj se o proračunu razpravlja in glasuje kot o nujnem predlogu. Tudi ogrska vlada je upeljala torej beckovsko ob- strukcijo proti parlamentarnemu de- lovanju.

Vrše se pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado, da bi se sklicalo de- legacije junija meseca na kratko pred- zasedanje, glavno zasedanje, v katerem se bode rešilo tudi vprašanje o zviša- nju častniških plač, se bo vršilo pa še le jeseni.

Vnanje države.

— **Bolgarija.** Stambulovski režim se je na Bolgarskem preživel, narod se ne da več tlačiti in tiranizirati, kakor po starem, to je sprevidel tudi knez Ferdinand, zato skuša se prilagoditi novemu položaju. Udal se je v vseučiliškem vprašanju — in novo mi- nisterstvo pod predsedništvom Mali- nova, obljublja razširiti politične pra- vice državljanov in demokratizirati upravo. Ministerski predsednik Malinov je razvil nedavno v Varni na nekem shodu, v pričo vseh ministrov, vladni program; da je to storil sedaj pred volitvami, ki bodejo junija meseca, se zdi, kakor bi hotel malo poagtitirati. Vsekako je pa ta izjava glede notra- nje in vnanje politike bolgarske zna- menita. V prvi vrsti obeča Malinov v

imenu svoje vlade, da predloži novemu sobranju načrt novega volilnega reda, po katerem se uvaja za Bolgarsko pro- porcionalni volilni sistem. Obljublja nadalje, da bode branil politično in ustavno svobodo. Nadalje bode vlada skrbela zato, da se postavi bolgarsko vojske na solidno podlago in da se v njej dvigne morala. Kar te tiče vna- nje politike je rekel Malinov doslovno: „Knežja vlada pazno zasleduje razvoj macedonskega vprašanja ter ne zane- mari niti jedne prilike, da označi to kot vprašanje Bolgarije in da treba pri reševanju istega slišati tudi bolgarski glas. Danes mora bolj kakor kedaj pred toliko Turčija kolikor cela Ev- ropa vedeti, da nas v tem vprašanju zanima edino le zboljšanje usode kri- stjanov v Macedoniji. Gredeč proti temu cilju, bo imela reformna akcija v nas odkritosrčne pomočnike. Življen- ski gospodarski interesi kneževine nam zapovedno nalagajo, da poskrbimo za čim popolnejše železniške zveze na Balkanu to pa v prvi vrsti s Turčijo pri Küstendilu, kar bode tudi jedna najnujnejših skrbi bolgarske vlade.“ To je na kratko program današnje bolgarske vlade. Ob tej priliki naj samo omenimo, da je sedanji na Bol- garskem veljavni volilni red v resnici že zastarel. Po tem volilnem redu je skoro vsa inteligenca izključena iz aktivnega političnega življenja. Na Bolgarskem nimajo volilne pravice: popi, častniki, državni uradniki in učitelji. Volilci so torej edino le kmetje, trgovci in obrtniki, da vlada postopa z njimi bolj svojevoljno nego bi mogla z inteligentnimi in izšolanimi volilci, je jasno. To veliko krivico bode Ma- linov morda tudi odstranil, kar bode Bolgarski njenemu notranjemu vse- stranskemu razvoju samo na korist.

Drobne politične vesti.

Sprejetje Kolowratovega nujnega predloga o zvišanju domobranskih re- krutov je zagotovljeno, češki narodni klub bo glasoval za vlado — proti vladi pa, čujte in strmite: nemški ra- dikalci, zaradi „čehiziranja“ poštno uprave na Češkem, češko-nemški po- slanci tudi tako, — nemški agrarci se bodo pa junaški zmuznili pri glasova- nju iz dvorane. Pa naj še kdo reče, da to ni prava pravcata norišnica ta naša ljuba Avstrija.

Predsedništvo češkega nar. kluba je izjavilo ministrskemu predsedniku, da nar. klub odločno zahteva, naj se reši vprašanje starostnega zavarovanja h kratu za delavce, male obrtnike in drobne kmete, ako bi se to vprašanje nameravalo rešiti samo za delavce, bi Čehi glasovali proti. Baron Beck je obljubil predložiti zakonski načrt v smislu te zahteve.

V konferen i klubnih predsednikov je bilo sklenjeno urediti proračunsko razpravo tako, da bode ves proračun v 24 do 30 sejah rešen, vsaka stranka dobi svoji jakosti primerno število go- vorniških ur, katere lahko po svoji volji razdeli med svoje govornike; do 24. junija pa mora biti proračun po- polnoma rešen.

Dijaki avstrijskih vseučilišč ne bodo stavkali. Akademski senati ino- mostske, dunajske in obeh praških vseučilišč so se z naprednim dijaštvom v tem smislu sporazumeli. Dunajski senat je izjavil, da bi bili pač profe- sorji prvi, ki bi se postavili proti onim, kateri bi se drznili segati na svobodo vseučiliškega profesorja radi njego- vega političnega, verskega ali znan- stvenega prepričanja. Češko napredno dijaštvo se je izreklo solidarno z na- prednim dijaštvom vseh avstrijskih vseučilišč.

Iz Zagreba poročajo, da so razni hrvatski denarni zavodi nastavili s

primernimi plačami vse one vseučil- ške profesorje, katere je Rauch ne- postavno penzioniral.

Dopisi.

Shod v Št. Petru pod Sv. gorami. Da je Št. Peter naroden in napreden, to so tako krasno pokazale lanske državnozbornske volitve; da pa so Šentpetrani ostali zvesti zastavi Narodne stranke, to smo videli na ne- deljskem shodu. Vkljub silni, soparni vročini se je zbralo popoldan v gostil- niških prostorih g. Kranerja — nizko cenjeno — nad 300 ljudi; mnogo jih ni dobilo prostora v drugače veliki sobi in so stali zunaj.

V predsedstvo se izvolila enoglasno gg. dr. Ferdo Kunej in župan Černelč, zapisnikarjem posestnik g. Božiček. G. dr. Kunej se zahvali za lepo udeležbo, povdarja pomen in važnost shoda ter da besedo g. l. Lešničarju iz Celja, ki je v enournem govoru razpravljaj važ- nejša dnevna politična in gospodarska vprašanja ob velikem pritrjevanju in odobravanju navzočih zborovalcev. Osvetil je z nekaj vzgledi „ljudsko“ delovanje „Kmečke zveze“ in njenih poslancev ter ostro zavrnil obrekovanje „Narodne stranke“ zaradi trgovinske pogodbe s Srbijo. Med zborovalci je bilo tudi nekaj pristašev „Kmečke zveze“, kateri so uvideli, da se jih je popolnoma zastoj hujskalo. Posebno je ogorčilo posestnike glasovanje po- slancev „Km. zveze“ za ogrsko na- godbo; obljubovalo se je tedaj v „Sl. G.“, da uvedejo tudi Madžari in Hrvati vinski zakon — a o takem zakonu onstran Litve in Sotle še sedaj niti govora ni in uvoz tamošnjih največ- krat zelo pokvarjenih vin pritiska cene domačih štajerskih vin. Zahtevala se je tudi uravnava Sotle — a začelo bi se naj delo pri izlivu reke, da bi ne bilo takih nesreč kakor pri Pesnici. G. Gubina se je pritoževal zaradi po- manjkanja kmečkih delavcev, na kar je g. Lešničar zborovalcem očrtal na kratko namen in uredbo državnega zavarovalnega zakona za delavce, obrt- nike in manjše posestnike. G. Kralj iz Bistrice je želel, naj bi se cenzus v kmečki skupini volilcev v deželni zbor znižal tako, da bi volili tudi oni po- sestniki, ki ne plačujejo 10 K davka. Obžaloval je vladno kratkovidnost in strankarsko zagrizenost nemške v dež. zboru vladajoče ljudske stranke, da ne privoli v upeljavo splošne in jednake volilne pravice. G. Robek je želel, naj bi kozjanski okrajni zastop zboljšal dohodke okrajnih cestarjev, na kar je g. župan Černelč kot okr. odbornik odgovoril, da se je okrajni zastop že ukvarjal s takim poboljškom in bo ta tudi kmalu uveden. Sklenilo se je na to šest resolucij in sicer: Slovenski volilci, zbrani na shodu „Nar. str.“ v Št. Petru pod Sv. gorami: 1. zahtevajo, da se deželni volilni red spremeni tako, da se pomnožijo slovenski mandati v kmečki in splošni skupini, da se zniža cenzus volilcev v kmečki skupini, da dobe slovenski trgi vsaj en mandat in da se odpravijo virilisti, 2. zahte- vajo za Spodnje Štajersko slov. sodne, državne in de- želne uradnike, 3. protesti- rajo najodločnejše proti de- lovanju „Kmečke zveze“ in njenih poslancev, ki je slo- venskemu ljudstvu škodljivo; 4. izrekajo zaupanje izvrševalnemu od- boru „Narodne stranke“; 5. zahtevajo starostno zavarovanje delavcev, obrt- nikov in kmečkih posestnikov; 6. zahte- vajo, naj se na pristojnih mestih opomni Madžare na upeljavo vinskega zakona in protestirajo tudi proti uvozu italjanskega svežega grozdja. Resolu- cije so se jednoglasno sprejele; ko je

predlagatelj, g. dr. Kunej, vprašal, kdo je proti, je nekdo hrvaški odgovoril: „Nema ga, brate“, kar je vzbudilo ve- liko veselost in navdušenje. Nato se je g. dr. Kunej zahvalil govorniku in zborovalcem ter zaključil krasen shod, kateri bo v Št. Petru in okolici utrdil dosedanje strankine pristaše, da bodo zvesto vstrajali, objednem pa ji pri- dobil novih.

Štajerske novice.

— **Izvanredni občni zbor dru- štva „Sokolski dom“** se vrši v soboto, dne 16. majnika ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih celjskega „Narod- nega doma“. Dnevni red: 1. Odobrenje kupne pogodbe za stavbišče. 2. Odo- brenje stavbenih načrtov. 3. Poobla- stitev odbora za izvrševanje stavbe. — Ker je ta izvanredni občni zbor, kakor že kaže dnevni red, velike važ- nosti, pozivljamo vse društvenike, da se ga zanesljivo udeleže.

— **Nečuvena predrznost.** Nemški „napredni“ poslanci iz Štajerskega, Koroškega in Kranjskega so izročili ministrskemu predsedniku „spomenico“, v kateri opisujejo narodne izpade in poseganja Sloven- cev v nemško področje. V tem nad mero nesramnem pamfletu ali spo- menici, kakor jo imenujejo, opisujejo ti čudni agentje vsenemštva, ogorčenje, ki se je baje polotilo vsega nemškega prebivalstva, vsled neprestanega priza- devanja Slovencev priboriti svojemu jeziku čedalje večjo veljavo v državni upravi. Ministerski predsednik je spis sprejel in gospodi obljubil, da bo vso stvar natanko proučil. Njegova dolž- nost bi pa bila, gospodom njih pamflet takoj vrniti z resno pripomnjo, naj „nemško napredni“ gospodje zbijajo pač svoje neslane šale med sabo, naj si pa ne drznejo več s podobnimi stvarmi nadlegovati načelnika avstrijske vlade, kateremu je le predobro znano, da je resnica njih trditvam naravnost nasprotna in da če se govori o ogor- čenosti, je mogoče govoriti samo o ogorčenosti zatiranega slovenskega na- roda.

— **Nemški župani na Štajerskem in osnovni državni zakon.** Celjski župan dr. Jabornegg je dal razpisati službo uradnega sluga pri celjskem mestnem uradu samo za prosilce nemške narodnosti. S tem posnema župan Ja- bornegg druga nemška mesta na Šta- jerskem in Koroškem. Ne le, da so v Celju drugačne razmere, krši župan Jabornegg s tem razpisom tudi § 3 državnih osnovnih zakonov, ki pravi, da so uradna javna mesta vsem držav- ljanom enako dosegljiva. Štajerski na- mestnik grof Clary bi imel dolžnost prepovedati take protipostavne sklepe. Ker se pa brez pritožbe ne nastopi proti Nemcem — in grof Clary računi z njimi — in se tudi take pritožbe navadno zelo, zelo počasi rešujejo, bo treba stvar spraviti na višja mesta in v državni zbor. Pričakujemo od naših poslancev, da store tu svojo dolžnost. Stvar je za Slovence krušno in narodno vprašanje.

— **Zahvala.** „Slavna občina Oko- lica Celje, katera potrebo izobraževalnih društev v polni meri uvažuje in je tistim edino naklonjena, je darovala Bralnemu društvu na Bregu podporo v znesku 25 kron. — Kdor hitro dá, dá dvakrat. Tega gesla se je držala tudi omenjena občina in je priskočila dru- štvu v pomoč ravno ob času njegovega snovanja, za kar se ji iskreno za- hvaljuje pripravljalni odbor.

— **Bralno društvo v Gaberjih** je priredilo prošlo nedeljo na Ostrožnem pri Fazarincu gledališko predstavo, ka- tera se je prav izborna obnesla. Na

sporedu ste bili enodejanki „Eno uro doktor“ in „Kmet pri fotografu“. So-sebno prva enodejanka nam je zelo ugajala, saj so pa tudi igralci prav fino pogodili svoje vloge. Obisk je bil prav povoljen, posebnost veliko izletnikov je prišlo iz Celja. Želeti bi le bilo, da bi nam „Bralno društvo“ zopet kmalu kaj enakega priredilo, da se ojači vsaj v okolici narodno gibanje malo bolj, ker v Celju je že itak skoro zaspalo. Torej vstrajno naprej!

— V Celju in na Teharjih so bili v soboto in nedeljo nastanjeni dragunci 5 drag. polka, namenjeni v Ljubljano. Bil jih je cel eskadron. V ponedeljek so odjezdili.

— Boj na lokomotivi. Minuli petek zjutraj se je nakrat uprl kurjač Schuster vlakovodji Markunu, nj hotel opravljati svojega dela in je jel nazadnje Markuna obdelovati s pestmi. Ker se mu je vlakovodja postavil v bran, je kurjač pri tem boju padel na progo in se smrtonovarno poškodoval. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. Vlakovodja se je moral z vlakom vrniti na postajo, da je dobil namestnika.

— Z motiko je udaril delavec Zupanc iz Zg. Hudinje Fr. Jezernika po glavi, kateri je miril Zupanca in nekega Brenceta, katera sta se sprla pred Šloserjevo hišo v Spod. Hudinji. Jezerniku je dal prvo zdravniško pomoč g. dr. Janko Serbec iz Celja.

— V Župečji vasi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pogorelo minuli četrtek sedmim revnejšim posestnikom. Nesreča je tem večja, ker večinoma niso bili zavarovani. Zažgali so — kakor največkrat — otroci.

— V Št. Lenartu v Slov. gor. mislijo Nemci — kakor je razvidno iz neke okrožnice nemšk. „Schulvereina“ — v kratkem ustanoviti popolnoma nemško šolo. To želi tamkajšnje prebivalstvo, pravijo Nemci. Naj bodo šentlenartski in okoliški Slovenci pravčasno na straži.

— Obsodilo je mariborsko okrožno sodišče 25 letnega viničarskega sina Tomaža Zorjana in 34 letnega viničarja Rakovca, ker sta celo noč oblegala Filipičevo krčmo v Libonji pri Ormožu, metala polena v hišo in tako razsajala, da si noben gost ni upal domn in so vsi ostali v gostilni celo noč. Zorjan je bil obsojen k 13, Rakovec k devetmesečni ječi.

— Nujni predlog za pomoč onim posestnikom vasi Formin, Trgovišče, Cvetkovci, Samošani, Moškanjci, Sv. Marjeta, Mezgovci, Pacinje z Dornavo ter v farah Sv. Lovrenca in Andraža, katere je poškodovala aprilaska povodenj. Pesnice, je vložil drž. posl. dr. Ploj v državnem zboru. Obenem je predlagal tudi prijazno postopanje s prebivalstvom pri odpisu davka.

— Za železnico Maribor-Zeleni travnik se je vršil, kakor smo že na kratko poročali, zadnje nedelje zopet shod pri Götzu v Mariboru. Bil je dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi slovenski deželni odbornik Robič, kateri je izjavil, da se bo za to železnico potegoval v deželnem odboru, da se mesto Maribor gospodarski ne oškoduje. Govorili so tudi župan Šmiderer, Stiger in Wastian. Sklenilo se je nazadnje, naj bi dežela v smislu znanega Stiger-Wastianovega predloga prevzela za en milijon temeljnih delnic v letnih obrokih po 200.000 K. — Naše mnenje je, da ima dežela še mnogo drugih nujnejših potreb kakor je ta železnica; ako bo za to železnico dovolj denarja, pa ga mora biti dovolj tudi za druge stvari. Posebej nimamo mi Slovenci prav nobene vzroka se ogrevati za to železnico.

— Umrl je pri Sv. Duhu na Stari gori dne 1. maja upokojeni učitelj g. Franc Golob, star 86 let.

— Pretep v Gaberju. V ponedeljek so prišli v Lassmanovo gostilno pri cinkarni v Gaberju pečovniški rudarji Škorjanc, Faktor, Gobec, Cimerman, Papež in cinkarniški delavec Leskošek. Ker je med njimi več znanih pretepačev, so prišli v gostilno gotovo iskat pretepa. Hodili so že poprej po Bregu, pa najbrž ni bilo primerne prilike. V Lassmanovi gostilni so sedeli cinkarniški delavci Ribizl, Stamel, Rupnik, Pastek, Lesjak, Polner, Žekar in oba Stvara. Ker so začeli rudarji razsajati, jih je Ribizl miril; dobil je zato sunek z nožem v levo stran prsi, na kar se je začel splošen pretep. Rudarji so rabili ostre nože, vsled česar je bilo kmalu vseh 9 cinkarjev ranjenih, sedem težko, dva, Lesjak in Polner le lahko. Zlasti hudo je bil ranjen Ribizl na trebuhu. Gledale so mu čreva iz trebuha. Vseh sedem so peljali v celjsko bolnišnico, kjer so jih že srečno operirali in menda ne bo nobeden umrl. Vse pečovniške junake so orožniki že polovili; zlasti se je odlikoval gosp. Čeh. Jednega, Papeža, je še g. Čeh s pomočjo okoliškega redarja g. Šotla ujel z zvijačo zvečer v mestnem vrtu. Povedal je poprej g. Čehu napačno ime in se mislil tako rešiti.

— Iz Braslovč. Poročila se je gdč. Ivanka Vrankovičeva z g. Vilkom Praprotnikom, davč. asist. v Kranjski gori. Bilo srečno!

— Iz Braslovč. Za „Odsek žalskega Sokola“ v Braslovčah je nabrala gospica Alojzija Kramer 10 K, g. Ivan Kreft v gostilni Muhovic pa 2 K. Vsem prisrčna hvala!

— Interpelacija. G. drž. poslanec Roblek je interpeliral v državnem zboru zaradi preziranja slov. jezika pri spodnještajerskih uradih.

— Iz Bizeljskega. Ako se pelješ skozi Bizeljsko in Kapele, vidiš povsod dvojezične občinske table; na nekaterih je slovenščina prava pastorka, tako je spakedrana! Ali bi ne bilo slovenskemu značaju obeh občin primerno postaviti samoslovenske občinske table? — Tukaj je sedaj vse v cvetu; nehote si misliš na znane vrste v pesmi „Kje dom je moj“: „Glej, povsod spomladni cvet, zemski raj je na pogled“.

— Poskušani samomor. V mariborskem policijskem zaporu se je skušala zadnji četrtek obesiti 16 letna Adela Neubauer iz Kamnice pri Mariboru. Neubauer je spala v neki gostilni na Koroški cesti v Mariboru in tam ukradla natararici zlat prstan, na ka. so jo zaprli. V zaporu se je skušala obesiti na križe v oknu, a jo je paznik še o pravem času rešil. Neubauer je bila že večkrat kaznovana zaradi tatvine. Sedaj leži v bolnišnici.

— Potresna sunka so čutili včeraj zjutraj ob 6. uri po celem Zg. Štajerskem v smeri od juga proti severu. Posebno močna sta bila sunka v Št. Lamprehtu in v mestu Murau.

— Iz Loč. Včeraj, 12. t. m. je umrl po dolgi mučni bolezni župnik g. Antón Lednik. Pogreb bode v četrtek 14. t. m. ob 10. uri dopoldne. Bog mu daj večni mir in pokoj! N. v m. p.

— Iz Vranskega. Podružnica sv. Cirila in Metoda je dobila od občine Prekopa 5 K.

— K smrti je obsodilo graško porotno sodišče 28 letno deklo Lizo Šunko iz Vurberka pri Ptuj, ker je vrgla svojo 3 letno nezakonsko hčerko v Muro, da je utonila.

— Rogški okrajni odbor razglašja svoje naredbe v slovenskem rogaškem sodnem okraju — nemški. To je velika predrznost in izzivanje slovenskega prebivalstva, poleg tega pa nastanejo za ljudstvo tudi lahko v posameznih slučajih slabe gmotne posledice.

— Iz Konjic. Ravno ko je pomlad začela vzbujati novo življenje v naravi, stali smo žalostnega srca ob dveh novih grobovih. Umrla sta v najlepših letih, v cvetu življenja nadebudna visokošolca: jurist Fran Furman in filozof Robar. Oba je umorila zavratna jetika, neizprosna morilka toliko mladih življenj. Kot ožja rojaka preživela sta svoja brezskrbna dijaška leta skupno, skupno sta stavila zračne gradove in sanjala o boljši bodočnosti.

Oba lepa, odkritosrčna značaja, obetala sta veliko. Niso Vama cvetele rožice na Vajinem potu, ampak v potu svojega obraza, z lastno pridnostjo in energijo hotela sta si priboriti lepšo prihodnost. Delala sta z veseljem na lastni izobrazbi, mučila in trudila sta se, da bi svoj čas dobro izpolnila mesta v človeški družbi. Ni Vama bilo usojeno uživati sadu Vajine pridnosti, komaj sta v daljavi zagledala svoj cilj, prestrigla Vama je krata Parka nit življenja. In tako smo stali v enem tednu dvakrat (23. in 27. maja) ob novi gomili — pri Furmanu v manjšem, pri Robarju v velikem številu — globoko žalostni in presunjeni nad tragično usodo človeškega življenja. — Sprejela Vaju je domača zemlja, katero sta toliko ljubila. Počivajta v miru, živela pa bosta v spominu svojih prijateljev. X.

— Steklarna v Ribnici na Poh. je prišla pred kratkim v slovenske roke. S tem bo uničeno jedno gnjezdo nemškutarije v Ribnici.

— Varaždinske toplice je obiskalo od 1. novembra do 6. maja 316 gostov, med njimi se jih je 66 dalje časa nastanilo.

— V Rajhenburgu so že navozili kamenja in zemlje za cesto k novi farni cerkvi, ki bode stala izven trga. Kaplanija bode tudi kmalu pod streho. Cerkev bo stavila ljubljanska nemška tvrčka Tönnies. To pri slovenski cerkvi tudi drugače ne more biti!

— Iz Nove Štife pri Gornjem gradu. Z ozirom na večkratne izbruhe proti meni in posebej še na štev. 19 „Slovenskega Gospodarja“ izjavlja podpisani, da zna jeden norec več vprašati, nego deset modrih odgovoriti.

Ivan Kele,
nadučitelj.

— Učiteljsko usposobljenostno skušnjo za šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom sta napravila minuli teden v Ljubljani g. A. Strigl, učit. suplent v Frankolovem; gospdč. Ljudmila Šircelj, proviz. učiteljica v Zdolah in Mar. Tanšek, bivša učiteljska suplentinja v Sevnici.

— V Brežicah se je vršil minoli ponedeljek precej dobro obiskan kramarski in živinski sejm. — Čateške toplice so sedaj dobro urejene. Obiskovalcem je priporočati obisk hotela „Grič“ onkraj mostu pri Brežicah.

— V Pušicah pri Ormožu je umrl posestnik Borko, star 98 let. Bil je najstarejši mož v ormoški župniji in menda tudi daleč naokrog. Bil je le 3 dni bolan.

— Ormoška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima za tekoče društveno leto sledeč odbor: gospa Ana Rosinova, prvomestnica; gdč. Urška Kuharičeva, tajnica; gdč. Jelica Omulčeva, blagajničarka; namestnice so gospe: Roza Miklova, Iv. dr. Žižkova in Angela Porekarjeva. Zastopnica za letošnjo veliko skupščino je gospa Rosinova. Podružnica je pretečeno leto prav marljivo delovala.

— Šest vlomov v jedni noči. V Ločah pri Poljčanah je minuli teden nekdo vlomil na šestih krajih. Iskal je povsod denarja, a ga ni dobil. Orožništvo je zaprlo kot sumljivega delavca Lazarja Veberja.

— Nedeljski shod. Na Polenšaku se je zbralo v Lovrečevi gostilni nad 100 ljudi. Predsedoval je nadučitelj g. Kukovič. G. dr. Kukovec je govoril o važnih političnih in gospodarskih zadevah, katere so sedaj v državnem zboru na dnevnem redu, povdarjal pomen podružnic štaj. kmet. družbe in obširno razpravljal o potrebi in koristih kmečkega združništva. G. urednik Spindler je govoril o potrebi in načrtu volilne reforme za štajerski deželni zbor in stališču „Nar. stranke“ v tem vprašanju. Izvolil se je krajevni odbor „Narodne stranke“, ki ima predvsem izvršiti potrebne priprave za ustanovitev podružnice kmet. družbe. Nek posestnik je vprašal zaradi nemšk. poduka v ljudski šoli, na kar mu je g. dr. Kukovec pojasnil znano stališče „Narodne stranke“ v tej zadevi. — Pri Veliki nedelji se je vršil shod v gostilni g. Mikla. Prišlo je mnogo Središčanov in Ormožanov — čast njihovi požrtvovalnosti in trudu! Predsedoval je g. Veselič, podpredsednik je bil posestnik g. Škerlec iz Vičanec. Dnevni red je bil isti kakor pri Polenšaku, le da se je g. dr. Kukovec dotaknil tu nedavno izrečene nezaupnice posl. dr. Ploju in obsodil postopanje „Kmečke zveze“ proti dr. Ploju. Stranka, ki dela z nemoralnimi sredstvi, se mora sesuti. G. dr. Kukovec je odgovoril še na nekatera vprašanja, zlasti ono zaradi trgovinske pogodbe s Srbijo, na kar se je shod zaključil. — Oba shoda sta se čisto lepo in mirno izvršila ter sta znova pokazala, da napredna „Narodna stranka“ izpolnjuje zvesto svojo nalogo.

— V Stojncih se shod zadnje nedelje zaradi nekega nesporazumljenja in pa zaradi „točnega“ uradovanja c. kr. pošte ni mogel vršiti. Plakati za shod so se odposlali že v torek iz Celja in so srečno privandrali v nedeljo dopoldne v Stojnce! Vrši se pa shod prihodnje nedelje 24. maja ob 3. uri pop. pri g. Florijaniču.

— V Zavrču se vrši politično-gospodarski shod „Narodne stranke“ v nedeljo, dne 17. maja ob 3. uri pop. v gostilni g. Tomaža Murkoviča.

— Družba sv. Cirila in Metoda opozarja vse lastnike nabiralnikov, da te skrbno čuvajo in hranijo, kajti v kratkem času sta bila dva nabiralnika ukradena. Prosimo tedaj pozornosti, da ne bo družba trpela škode.

Rojaki!

„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“, ustanovljeno ob vladarski štiridesetletnici l. 1880, slavi letos dvajsetletnico svojega obstanka.

Tiho in brezhrupno bo to slavlje, kakor je tiho delovanje tega potrebnega društva. A to slavlje naj bi bilo vsaj povod, da bi se ga rojaki v domovini in drugod v izdatnejši meri spominjali z obilnimi darovi. Vemo sicer, da je narodni davek ogromen, a pomisliti je treba, da skrbi naše društvo za najboljše, za našo mladino, za našo bodočnost.

V vseh strokah nam nedostaje duševnih delavcev in na merodajnih mestih se čisto izgovarjajo, da ni potrebnih moči na razpolaganje, ako zahtevamo, kar nam gre. A marsikateremu velikošolcu upade pogum, da opeša in omaga malo pred ciljem, ker ga je potlačila in oslabil revščina. Kajti poleg vseh težkoč, s katerimi se borijo slovenski velikošolci, poleg preziranja se strani drugorodnih tovarišev in poleg zastavljanja od strani višjih je revščina najhujša sovražnica, ker slabi duševne intelektualne sile.

In revna ter potrebna je pretežna večina slovenskih velikošolcev! Vsak mesec trka 70 do 80 prosilcev na naše duri in odbor je včasih v največji zadregi, ker bi rad pomagal, pa ne more, ker

so mu prepričilo odmerjeni denarni pomočki. S strahom opazujemo, kako se od leta do leta krčijo dohodki, draginja v velikem mestu pa je vedno večja. Zato se obračamo danes do vseh rojakov z iskreno prošnjo, naj se nas v obilni meri spominjajo za naš jubilej. Zlasti pa pozivljamo vse tiste, ki so svoj čas uživali dobrote našega društva, naj se spomnijo tistih časov in naj se oddolžijo vsaj deloma ter tako pomagajo drugim, da dosežejo svoj cilj. Okolo 1500 poročil in položnic smo razposlali o Božiču; kdor se še ni odzval, naj poišče položnico in jo uporabi ali pa naj pošlje svoj prispevek na naslov društva, ki ima svoj sedež v pisarni blagajnika g. Dr. Kl. Seshun-a, dvornega in sodnega odvetnika na Dunaju I., Singerstrasse 7.

Na Dunaju, meseca maja 1907.

Odbor
podpornega društva
za slov. velikošolce.

Ker slavi, kakor je zgoraj omejeno, to prepotrebno in v naših razmerah zares prekoročno nar. društvo letos svojo dvajsetletnico, bo sprejemala izvanredno tudi „Domovina“ doneske za društvo in bo objavljala imena darovalcev.

Listnica uredništva.
Škofjavan: Glejte št. 53, od 11. maja.
Ormož: Prisrčna hvala, prosimo še kaj!

Sprejme se takoj
trgovski
učenec
pri Franc Kavčiču
v Studenicah. 302 3-1

Kupujte narodni kolek!

IZJAVA.

Podpisani Ivan Kvac, nadučitelj v Smartnu v Rožni dolini obžalujem vse nečastne napade zoper g. kaplana Kovačiča, katere sem zoper njega po časnikih povzročil, posredno ali neposredno, zlasti obdolžitve pri okr. šol. svetu in jih prekličem, ker sem se prepričal o njih neresničnosti in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

303 **Ivan Kvac.**

Za krojače!

Hišo z vrtom ter njivo, v koji se izvršuje krojaška obrt (na teden osem oblek) dam radi družinskih razmer takoj v najem ali jo tudi prodam. — Ponudbe naravnost na **Janez Zalezina** krojač v Sevnici. 2-2

V najem

se da izvrstno idoča gostilna v Rogatcu bl. kolodvora, na križpotju dveh zelo živahnih cest pod zelo ugodnimi pogoji. 33

Vprašanje na
upravništvo „DOMOVINE“.

293 3-3

Izurjen 296 5-3

trgovski pomočnik

vešč slovenščine in nemščine, želi nastopiti službo v kaki večji trgovini. Več po dogovoru. Naslov pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča tirma **K. Rocian** tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. { Vzorci franko.

Razglas.

Posojilnica v Celju proda od stare hiše v Graški ulici v Celju različna okna, vrata, peči, 1 štedilnik, stopnice z ograjo in držalom, steklena vrata in dve stekleni steni, žlebe in cevi.

Do sobote, dne 16. t. m. se te reči lahko ogledajo še na stoječi stari hiši, pozneje se bodo te reči spravile na skladišče v Karolinsko ulico.

Ponudbe se sprejemajo takoj v uradnih urah v Posojilnici v Celju.

304 1

Letovišče „Grič“ pri Brežicah

onkraj Savskega mostu ob obalih Krke in Save.

Moderno urejen hotel, izvrstna kuhinja, vedno sveže pivo in najboljši Bizeljanec. Na razpolago večja in manjša stanovanja s kuhinjo kakor tudi popolnoma meblovane in separirane sobe. V neposredni bližini hotela ob bistri Krki je kopalnišče s 18—20° R toplo vodo. Oni, ki ljubijo veslanje v čolnicah in plavači najdejo tukaj prijetno zabavo. Četrt ure oddaljena je znana akrototerma „Čateške toplice“ z 40° R vročimi kopelji. Prijetni izleti, krasni sprehodi po zelenih tratah ter smrekovem in bukovem gozdu. Ugodna železniška zveza z Gradcem, Ljubljano in Zagrebom; omnibus in drugi vozovi za osebni promet med kolodvorom v Brežicah, Narodnim domom ter hotelom „Grič“ vedno na razpolago. — Cene sob oziroma stanovanj, jedil, pijač in kopalnišč jako nizke. Ker je bilo letovišče že lansko leto izvrstno obiskano, se opozarja slavno občinstvo, da dotični, ki hočejo tudi letos najeti stanovanje, to pravočasno javijo.

Vsa natančnejša pojasnila daje

287 10-2

Posojilnica v Brežicah.

2—4 K dnevnega stalnega zaslužka

pri neodvisnem lahkem in prijetnem brezskrbnem delu na domu. — Iščejo se osebe obeh spolov za izdelovanje pletenin za naše podjetje. Ni treba nobenega znanja, pouk zastoj, stanovišče kjerkoli, realna potrežba. Mi skrbimo za odjemalce, zahtevajte prospekt. 286 — 5

F. Schöndorfer, Gradec, Volksgartenstrasse 12—44.

Steckenpferd
lilijno mlečno milo
Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna
Schillerjeva ulica
Celje: Stajersko.
Izvršnje v svojo stroko spodejoča dela obusno in po konkurenčnih cenah.

Savinski liker
preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.
Savinski liker je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER** žalec v Savinski dolini, Stajersko.
13 130—49

Novi lovski zakon

je ravno izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava v obliki plakata dobiva se v Zvezni trgovini v Celju
Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Vozičke za otroke, korbe in kovčge za potovanje, taške za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča **P. Kostič v Celju.**